

วิธีดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาการจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นกิจกรรมที่เสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ที่โรงเรียนได้จัดให้มีขึ้นในปีการศึกษา ๒๕๒๖ โดยมีรายละเอียดของวัตถุประสงค์และวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาแผนการจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร
๒. เพื่อศึกษาการจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร
๓. เพื่อศึกษาปัญหาการจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

๑. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้าหมวดกิจกรรมของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีจำนวนโรงเรียนทั้งสิ้น ๘๘ โรงเรียน* ดังมีรายละเอียดดังนี้

* จำนวน ๘๘ โรงเรียน ไม่นับรวมโรงเรียนบางชื่อเรื่อที่ยังไม่เปิดสอนในปีการศึกษา ๒๕๒๖ และโรงเรียนอิสลามวิทยาลัย เพราะการวิจัยนี้เน้นสถาบันศาสนา เฉพาะศาสนาพุทธเท่านั้น

๑. ผู้บริหารโรงเรียน ใค้แก่ ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการ
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน
ทั้งสิ้น ๔๔ คน

๒. ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนใค้แก่ ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ ผู้ช่วย
ผู้บริหารฝ่ายปกครอง ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายธุรการ และผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายบริการ ใน
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน
ทั้งสิ้น ๓๖๕ คน

๓. หัวหน้าหมวดกิจกรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
เฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น ๔๔ คน
รวมเป็นประชากรทั้งสิ้น ๔๖๑ คน

การสุ่มตัวอย่างประชากร ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (stratified
random sampling) โดยคำนวณจำนวนกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรทั้งสิ้นด้วย
การใช้ตารางเลขสุ่มของ เกรจิช (Robert V. Krejcie ๑๙๘๐:๑๐๘) จากตาราง
ดังกล่าวได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ๑๘ คน จากจำนวนประชากร ๔๔ คน และจำนวน
กลุ่มตัวอย่าง ๑๘๘ คน จากจำนวนประชากร ๓๖๕ คน

¹⁸⁹
สุ่มตัวอย่างประชากร ดังนี้

๑. สุ่มตัวอย่างผู้บริหาร ๑๘ คน จากจำนวน ๔๔ คน โดยวิธีสุ่มตัวอย่าง
อย่างง่าย (simple random sampling)

๒. สุ่มตัวอย่างผู้ช่วยผู้บริหาร จำนวน ๑๘๘ คน จากจำนวน ๓๖๕ คน โดย
วิธีสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (simple random sampling)

๓. สุ่มตัวอย่างหัวหน้าหมวดกิจกรรม จำนวน ๑๘ คน จากจำนวน ๔๔ คน
โดยวิธีสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (simple random sampling)

ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น ๓๙๕ คน

๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

๒.๑ แบบสอบถามผู้บริหาร ผู้ช่วยบริหารทุกฝ่าย และหัวหน้าหมวดกิจกรรม เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ มีลักษณะเหมือนกัน

๒.๒ แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร เป็นคำถามที่เกี่ยวกับแผนการจัดกิจกรรม การจัดกิจกรรมและปัญหาการจัดกิจกรรม ที่เสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ที่นอกเหนือจากคำถามในแบบสอบถาม

การสร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ได้จากการศึกษาจากเอกสาร บทความ ตำรา และผู้เชี่ยวชาญ โดยผู้วิจัยจะสร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ขึ้นแล้วนำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์นั้นไปให้ผู้ชำนาญการอ่านวิจารณ์ และเสนอแนะทั้งด้านเนื้อหา ส่วนวน ภาษาที่ใช้ หลังจากนั้นนำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ มาปรับปรุง แก้ไข ตามข้อวิจารณ์และเสนอแนะแล้วจึงนำแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ มีดังนี้

๑. แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น ๒ ส่วนคือ

ก. ส่วนที่ ๑ เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพซึ่งเป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ศาสนา ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งปัจจุบัน และวุฒิทางการศึกษา เป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะของคำถาม กำหนดให้เลือกคำตอบ (check-list)

ข. ส่วนที่ ๒ เป็นคำถามเกี่ยวกับแผนการจัดกิจกรรม และการจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติในโรงเรียน ที่ได้ปฏิบัติจริงในปีการศึกษา ๒๕๒๖ เป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นคำถามกำหนดให้เลือกคำตอบ และปลายเปิด (open-ended)

คำถามทั้งหมดเป็นการศึกษาการจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งประกอบด้วย

- ๑) แผนการจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ
- ๒) การจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ
- ๓) การจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างสถาบันชาติ
- ๔) การจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างสถาบันศาสนา
- ๕) การจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างสถาบันพระมหากษัตริย์

๒. แบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วยการศึกษาการจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ ดังนี้

- ๑) กิจกรรมและทรัพยากรที่ใช้ในการจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ
- ๒) เนื้อหากิจกรรมที่เสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ
- ๓) แผนการจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ
- ๔) การจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ
- ๕) ปัญหาการจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ
- ๖) องค์ประกอบที่เป็นการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีหนังสือราชการจากกรมการและเลขานุการคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ส่งถึงผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ประชากร หนังสือดังกล่าวจัดทำเป็น ๒ ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ ๑ สำหรับโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการสัมภาษณ์และตอบแบบสอบถาม ใ้จัดส่งแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามไปพร้อมกับหนังสือราชการ ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและนัดหมายวันเวลาให้สัมภาษณ์พร้อมรับแบบสอบถามคืน

ฉบับที่ ๒ สำหรับโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เฉพาะการตอบแบบสอบถาม ใ้จัดส่งแบบสอบถามไปพร้อมกับหนังสือราชการ ขอความร่วมมือในการ

ตอบแบบสอบถาม และกำหนดวันส่งแบบสอบถามคืนในหนังสือดังกล่าว

จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม สามารถจำแนกรายละเอียดดังตารางที่ ๑ ดังนี้

ตารางที่ ๑ จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่ง

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนที่ส่งไป		จำนวนที่ได้รับคืน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้บริหาร	๑๘	๑๐๐	๑๒	๘๒.๓๐
ผู้ช่วยผู้บริหาร	๑๘๘	๑๐๐	๑๘๐	๙๕.๒๐
หัวหน้าหมวดกิจกรรม	๑๘	๑๐๐	๑๓	๘๓.๖๐
รวม	๓๔๕	๑๐๐	๓๒๕	๙๔.๒๐

จากตารางที่ ๑ จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้บริหาร คิดเป็นร้อยละ ๘๒.๓๐ เป็นผู้ช่วยผู้บริหารคิดเป็นร้อยละ ๙๕.๒๐ และเป็นหัวหน้าหมวดกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ ๘๓.๖๐

สำหรับผู้ให้สัมภาษณ์ จากจำนวนที่ขอสัมภาษณ์ทั้งสิ้น ๑๘ คน สามารถติดต่อ เพื่อทำการสัมภาษณ์ได้จำนวน ๑๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๕๐

การเสนอข้อมูล

การเสนอข้อมูลทำดังนี้

๑. แบบสอบถาม เสนอข้อมูลในรูปตารางและคำอธิบายประกอบ
๒. แบบสัมภาษณ์ เสนอข้อมูลในรูปตารางและคำอธิบายประกอบ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใดจัดทำดังนี้

แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ที่ได้รับคืนทั้งหมดทำการวิเคราะห์ดังนี้

ก. ส่วนที่ ๑ เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ ศาสนา ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งปัจจุบัน และวุฒิทางการศึกษา วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่และร้อยละ

ข. ส่วนที่ ๒ การศึกษาการจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ

๑) วิเคราะห์แผนการจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ
ในส่วนต่าง ๆ ดังนี้

- ก) เป้าหมายของแผน
- ข) วิธีการวางแผนดำเนินการ
- ค) วิธีการประเมินผล
- ง) วิธีการปรับปรุงแผน

๒) วิเคราะห์การจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติในส่วน
ต่าง ๆ ดังนี้

- ก) เนื้อหาของกิจกรรมที่เสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ
- ข) กิจกรรมที่เสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ
- ค) วิธีการจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ
- ง) ทรัพยากรที่ใช้ในการจัดกิจกรรม
- จ) แหล่งที่มาของวัสดุที่ใช้

๓) วิเคราะห์ปัญหาการจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ
ซึ่งประกอบด้วย

- ก) ปัญหาจากบุคลากรผู้ดำเนินการ
- ข) ปัญหาจากปัจจัยที่ใช้ในการดำเนินการ
- ค) ปัญหาอื่น ๆ

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนที่ ๒ วิเคราะห์ด้วยการหาค่า ความดีและร้อยละ และรวบรวมรายการและรายละเอียดที่ได้จากการสัมภาษณ์ ตลอดจนรวบรวมข้อเสนอแนะและความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

๑. ค่าความดี หาได้จากตารางแจกแจงความดี

๒. ค่าร้อยละ หาได้จากสูตร

$$\text{ร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{ความดีของรายการนั้น}}{\text{ความดีทั้งหมด}} \times ๑๐๐$$

(คณิต อินจันทร์รงศ์ ๒๕๑๖ : ๒)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย